онуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

45-дахи жэлээ гарана.

Буряад Унэн

-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 83 (11681)

1968 оной апрелиин 7, воскресени

сэн 2 мүнгэн

Табан жэлые — болзорhоо урид!

Совет патриотизмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ

Агууехэ Октябриин социалис революциин алдарта табин жэл нёдондо гүйсэжэ, совет хүнүүдэй, бүхы дэлхэйн ажалшадай айхабтар ехэ баяр үүсхэhэниинь элитэ. Коммунис партиин хүтэлбэреэр, Совет засагай ашаар манай орондо болоhон туйлай ехэ хубилалтын дүн соггологдоhон байна. Алдарта ойдо зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан Тезисүүд соо арадай ажахын урдань үзэгдөөгүй ехэ хүгжэлтэ, арад зоноймнай баян дэлгэр байдал, соёл гэгээрэлэйнь ургалта эли тодоор харуулагдаа.

Үнгэрhэн үе соо совет хүнүүдэй социализм байгуулаад, коммунизм тээшэ дабшажа ябаhан замыехараха болоо hаа, хүнгэн, хилбар юумэ огто байгаагүй. Түрэл оронойнгоо түүхын хуудаhые иран, Совет засагай түрүүшын жэлнүүдые hанаад үзэе. Үлэн хооhон, үмдэхэ хубсаhаар дуталдажа ябаад, хариин интервентнүүдые үй бута сохигшод хэд байгааб? Хүдэлмэришэд, таряашад. Граждан дайнай үеын, мүн хойшонхи жэлнүүдэй бэрхэшээлнүүд хэнэй хүсөөр дабагдааб. Октябриин революциин туйлалтанууд хэнэй ашаар бэелүүлэгдээб? Хүсэн түгэс хүдэлмэришэн ангиин, ажалша таряашадай!

Ангиин тэмсэлэй гал дүлэн соогуур Совет засагай, ерээдүйн зол жаргалай түлөө ами бэеэ үгэhэн, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй түлөө патриотизм гаргаhан хүнүүдые арад зомнай хэзээдэшье мартахагүй, алдар габьяаень үеын үедэ арюунаар hанажа ябахал.

«...Бодото, үнэн сэхэ патриотизмгүйгөөр Совет республикаяа хамгаалжа шадахагүй байгаабди. Энэ туйлалтамнай — революционно эрхим патриотизм мүн» гээд В. И. Ленин 1920 ондо совет патриотизмын хүсэ шадал тайлбарилха зуураа хэлэhэн юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ совет патриотизмын үльгэр жэшээ илангаяа эли тодоор харагдаhан гээшэ. 1941 оной намар Эхэ оронойлмнай ниислэл Москвада фашис эзэмдэгшэдэй туласа ерээд байhан бэрхэшээлтэ үедэ суута панфиловецуудай, Зоя Космодемьянскаягай, Елизавета Чайкинагай, удаань Александр Матросовой гаргаhан баатаршалгые мартажа болохо зал. Түүхэдэ үзэгдөө, дуулдаагүй тиимэ баатаршалга имагтал эрхэ сүлөөтэ арадай эрэлхэг зоригтой хүбүүд, басагад гаргаха шадалтай.

Совет засагай түрүүшын үдэрhөө социалис патриотизмын, интернационализмын үзэл бодолоор хүмүүжүүлэгдэhэн совет хүнүүд Эхэ орондоо үнэн байлгые эгээл нангин хэрэг гэжэ тоолодог. Хүдэлмэришэдэй, колхозно таряашадай, интеллигенциин энэ нангин мэдэрэлые бүри бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ хэрэгтэ манай Коммунис парти онсо анхарал хандуулна. Олониитые саашадаашье совет патриотизмын үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэ, СССР-эй арадуудай национальна hайн hайхан, түрүү ёho заншалые хүндэлхэ гэжэ КПСС-эй XXIII съезд партийна организацинуудые уялгалhан байна. Энэ эрилтые дүүргэхын тула үзэл сурталай хүдэлмэри эрид hайжаруулжа, Соведүүдэй ороной арадуудай бүхы туйлалтые, социалис байгуулалтын арад зондо ямар аша туhатай байhые харуулха хэрэгтэй болоно.

Совет патриотизмын үзэл сурталаар хүн зониие хүмүүжүүлгэ социалис оронойлмнай түүхын гайхамшаг жэшээнүүд дээрэhээ үндэhэлхэ ёhотой. Ажалшадые хүмүүжүүлгэдэ саг үргэлжын анхарал хандуулдаг партийна организацинуудта хүмүүжүүлгын бүхы асуудал зүбөөр шиидхэгдэдэг. Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй үедэ партиин Кабанскын райком совет патриотизмын үзэлөөр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри яhала hайнаар эмхидхэhэн гээшэ. Промышленна предприяти, hургуули, колхоз, совхозуудай партийна организацинууд энэ хүдэлмэреэ мүнөөшье үргэлжэлүүлhээр.

Каменск тосхоной дунда hургуули, эндэхи цементын заводой партком граждан дайнай суута герой Н. А. Каландарашвилида зорюулагдаhан үдэшэ эмхидхээ. Тэрээндэнь геройн басаган Нина Несторовна, геройтой ябалсаhан, тэрэниие мэдэхэ хүнүүд уригдаа. Эндэхи hургуулиин hурагшадай үүсхэлээр тосхоной клубта урдын партизан, үнинэй большевигүүдтэй уулзалга тон hонирхолтойгоор үнгэргэгдэнэ.

Буряадай промышленностиин гигант, түүхэ домогоор баян Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй цехүүдтэ, авиационно заводто хүдэлмэришэдые, илангаяа залуушуулые совет патриотизмын үзэлөөр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри муу бэшээр табигданхай. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда ами бэеэ үгэhэн хүдэлмэришэд тус предприятинуудта мартагдадаггүй. ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэн байhан, дайнай баатарай үхэлөөр унаhан, Советскэ Союзай Герой Сергей Орешковой хүдэлмэрилдэг байhан газарынь локомотив-хабсаралгын цехтэ арюун нангинаар сахигдана.

Совет патриотизмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри дайнай баатаршалгаhаа гадна, ажалай түрүүшүүлэй үльгэр жэшээ дээрэhээ үндэhэлхэ ёhотой. Авиазаводой цехүүдтэ олон жэл эрхим hайнаар ажаллаhан хүнэй пенсидэ гарахадань, айхабтар ехэ баяр болодог. Тэрэнэй даажа байhан станок, зэр зэмсэг цехэй коллективэй суглаан дээрэ залуу хүдэлмэришэндэ дамжуулан үгтэдэг. Тиихэ зуураа, пенсидэ гарагшын ямар хүн, ямар габьяатай байhаниинь олондо хэлэгдэнэ. Станогыень тушаан абаhан залуу хүдэлмэрилэгшэ аха нүхэрэйнгөө арюун замаар ажабайдалаа зохёохо, ажалайнь габьяае улам арьбадхаха, ажал хэрэгтээ эзэн ёhoop, үнэн сэхээр хандаха тухай үгэеэ үгэдэг байха юм.

Энэ ушар хүмүүжүүлхы угаа ехэ удха шанартай. Ажабайдалай үргэн замда hая гаража ябаhан залуу хүнүүд эрхэ сүлөө, зол жаргалта байдалай хайшан гэжэ туйлагдаhые ойлгожо абана.

Республикымнай промышленностиин түрүү предприятинуудта хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин муу бэшээр табигдаhаншье hаань, хүдөө нютагуудай зарим колхоз, совхоздо энэ хүдэлмэри бирагүй байhаар гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Бэшүүрэй совхоздо, Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо, бусадшье нютагуудта тус асуудалаар тусхай хүдэлмэри ябуулагдахаhаа байха, hүүлэй үедэ совет патриотизмын темээр нэгэшье лекци уншагданагүй. Иимэ баримта зарим ажахынуудай партийна организациин хүмүүжүүлхы хүдэлмэридэ анхарал табидаггүй байhые гэршэлнэ.

Эхэ, эсэгэнэрэйнгээ, аха нүхэдэйнгөө дайшалхы ба ажалай баатаршалгаар омогорхон баясаха үльгэр жэшээ мүнөө үеын залуушуулда дүүрэн. Алишье предприяти, колхоз, совхоздо үнэн сэхэ ажалаараа алдар солотой, олондо хүндэтэй болоhон хүн бии байха. Тиимэ хүнүүдэй ажабайдалай жэшээ дээрэ залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ шухала.

Москвагай городской организациин XIX партконференци дээрэ нүхэр Л. И. Брежнев үгэ хэлэхэдээ, залуу үетэниие марксизм-ленинизмын үзэл бодолоор, Эхэ орондоо үнэн сэхэ байхаар, ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулаа. Энэ заабариень хараада абажа, партийна, комсомолой организацинууд совет патриотизмын үзэлөөр олониитые хүмүүжүүлгэдэ шэнэ дэлисэ олгохо уялгатай. Тиин табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлэй улам үргэдэжэ байhан энэ үедэ Эхэ оронойнгоо улам ехээр hалбаран хүгжэхэ, коммунизмын илаха байhанда этигэлээр олониитые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй.

...рбэ hарын түсэб — ...релиин 25 болотор

...енто мяха-консер... хүдэлмэришэд та... ...сэбые болзорhоонь ...hэн мүрысөө үр... ...үлбэ. Завод, цех ...тив социалис уял... ...бэелүүлхэ хэрэг... ...адалаа элсүүлнэ. ...коллектив 740 мян... ...продукци түрүү... ...түсэбhөө гадуур ...ажалай эмхидхэл ...үйлэдбэреэ онь... ...ашаар ажалай бү... ...ээр дээшэлүүлэг...

...энэ үеынхитэй са... ...үшын кварталай ...риин хэмжээн 11 ...а.

...лэй дундаhаа мал ...хүдэлмэришэд ... Тэдэнэр комбинат ...үлэн кварталай ...тухайгаа элидхээ. ...тив табан жэлэй ...аала 5000 тонно ...гадуур холодиль... ...байна.

...эг заводой хүдэл... ...мүн лэ амжалта туйлаа. Тэдэнэр табан жэлэй үнгэрhэн 27 hарын туршада түсэбhөө гадуур 30 вагон мяханай консервэ үйлэдбэрилжэ, хэрэглэгшэдтэнь эльгээhэн байна. Нигэжэ тэдэнэр графигаа 1,5 hараар уридшалан ябана.

Пельмен, арад зоной хэрэглэмжын эд бараа, малай хуурай тэжээл үйлэдбэрилхэ даабари уридшалан дүүргэгдээ.

Уласхоорондын hайндэр — Майн нэгэниие ажалай амжалтаар угтаха гэhэн мүрысөөн комбинадай хүдэлмэришэдэй дунда үргэноөр дэлгэрбэ. Тэдэнэр Майн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, жэлэй дүрбэ hарын даабариие апрелиин 25 болотор дүүргэхэ гэжэ хараалба.

Колбаса хэдэг заводой Елена Рухинагай, консервэ хэдэг заводой Валентина Семенниковагай, түмэр баанхануудые хэдэг цехэй Мария Григорьевагай даадаг бригаданууд болон үйлэдбэриин олон түрүүшүүл Майн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, халаанай даабариие үлүүлэн дүүргэжэ байна.

Г. ХАРЧЕНКО.

...ялгаяа дүүргэбэ

...ембожапов хонишон болоhоор үнинэй. Түрүүшын жэлhээ ...ай амжалта туйлажа ябана. Байгша ондо зуун хонин бү... ...рьга түлжүүлхэ уялга абаа hэн. Теэд мүнөө абаhан уял... ...ортонь дүүргээд, тэрэнээ үшөө үлүүлхээр хараална.

...ургадые гарзада оруулангүй тобир hайнаар түлжүүлхэ ...хэрэг бэшэ ааб даа. Энэ хүдэлмэридэнь хурьгашан Цы... ...ановагай хубита яhала бии. Энэ нүхэрнай аяар 200 га... ...ажа, hайнаар түлжүүлжэ байна.

...агай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон Бадма ...й даадаг отарынхид республикын хонишодой мүрысөөн... ...шиидэбэ.

Ц. САГАЛЕЕВ.

...Н. Косыгин Исфаган ерээ

...апрелиин 5. (ТАСС-...). СССР-эй Ми... ...Соведэй Түрүүлэгшэ ...энэ үдэр Тегеран... ...ерээ.

...йнай гүрэнэй ту... ...гдэhэн аэродром дээрэ Советскэ правительствын толгойлогшые, тэрээнтэй хамта ябалсаhан хүнүүдые провинциин генерал-губернатор Хамаюнфар, олониитын түлөөлэгшэд, бусад ноёд хани халуунаар угтаба.

...й ЦК-гай хүтэлбэрилхы органуудай шэнэ гэшүүд

...релиин 5. (ТАСС). ...ум дээрэ hунгагда... ...ЦК-гай хүтэлбэрил... ...шэнэ гэшүүд ту... ...е ЧТК агентство...

...тор хэлэгдэhэнэй ...акиин Коммунис ...ральна Комитет ...гай Президиумые ...угалгын гуримаар ...нь иимэ хүнүүд ...тишек Барбирек, ...Олдржих Черник, ...убчек, Драгомир ...тишек Кригель, Ян ... Риго, Йозеф ...Йозеф Шпачек ба ...ска.

...гэшүүндэ канди... ...н Капек, Йозеф ...Вацулик гэгшэд

КПЧ-гэй ЦК-гай Секретариадай гэшүүдээр Александр Дубчек, Честмир Цисарж, Алоис Индра, Драгомир Кольдер, Йозеф Ленарт, Зденек Млынарж, Вацлав Славик, Штефан Садовский ба Олдржих Воленик гэгшэд hунгагдаба.

КПЧ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретаряар Александр Дубчек, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарьнуудаар — Честмир Цисарж, Алоис Индра, Драгомир Кольдер, Йозеф Ленарт, Штефан Садовский гэгшэд hунгагдаа.

КПЧ-гэй Түбэй хиналта-шалгалтын комиссиин түрүүлэгшээр Милош Якеш баталагдаба.

Словакиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретариин тушаалда Васил Биляк баталагдаа.

...ет танкер сүлөөлэгдэбэ

...аархидай хуули ...аhан «Комсомолец ...танкер Советскэ ...хэмжээнүүдые ...өөр апрелиин 4-лэ сүлөөлэгдөөд, капитан түрүүтэй бүхы экипажтаяа Вампу портhоо гараhаниинь элитэ болобо.

(ТАСС).

...рхэл ба шаналал гашуудал үүсхээ

...апрелиин 5. (ТАСС). ...удай Коммунис ...ьна түрүүлэгшэ ... партиин Гене... ...Гэс Холл гэг... ...егрнүүдэй хү... ...дагша доктор ...нгые расистнуу... ...оор алаhантай ...тухай мэдүүлгэ

...hаниинь «Манай ...бүхы үнэн сэхэ ...рнүүдэй дунда ...гашуудалай ба ...эл үүсхээ» гэ... ...рь тэмдэглэгдэ...

...Кингые алаhан ...дта эсэргүүгээр хэрэглэгдэжэ байгаа зэбсэгтэй нэгэ уг унгитай байhаниинь дамжаггүй. Доктор Кинг үгытэй ядуу байдал эсэслэн усадхахын түлөө, правительство ба монополистнуудтай тэмсэдэг, үгытэйшүүлэй хүсэтэ шэнэ хүдэлөө үүсхэн зоригжуулагша, ударидагшань байhан.

Негритян зоной түрүү, hайн hайхан бодолтой энэ хүтэлбэрилэгшэнь мүн баhа хүдэлмэришэдэй хэрэгэй түлөө тэмсэдэг, эб найрамдалай түлөө улам үргэдэжэ байгаа хүдэлөөе ударидадаг hэн.

Иимэ гэмтэ муухай ябадал гаргаhан хүнүүдые энэ дары барижа хааха, түргөөр сүүдлэжэ, дээдэ зэргын зэмэ амсуулха эрилтэ табинабди.

Мүрысөөнэй аша үрэ

Сонхын, витринын шэл, мүн сталинит ашаhан автомашинанууд үдэр бүхэндэ заводой хашаа соохоо гаража, республикын олон тоото шэнэ барилганууд, ондо ондоо предприятинууд тээшэ шэглэнэ. Улаан-Үдын шэлэй заводой продукци олон ондоо газарта хэрэглэгдэнэ, Эхэ ороной ондоо область, хизаар, хилын саанахи оронуудта эльгээгдэнэ.

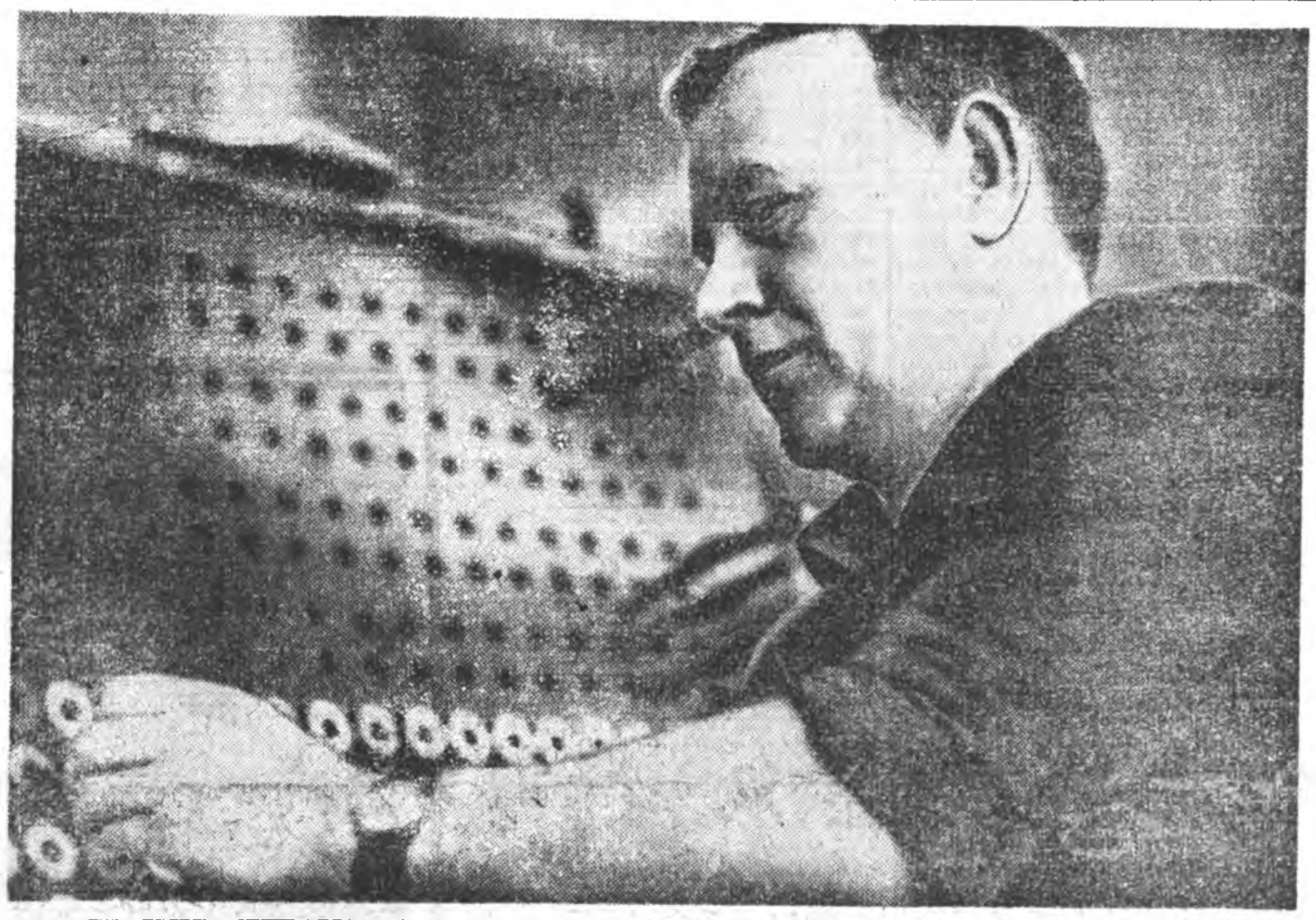
Заводой коллектив хэрэглэгшэдэй эрилтэ, захил hайнаар дүүргэхэ гэжэ бодотоор оролдоно. Энээнэй ашаар табан жэлэй гурбадахи жэлэй түрүүшын кварталай түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Сонхын шэл үйлэдбэрилхэ даабари 101,6 процент дүүргэгдээд, 62 мянган дүрбэлжэн метр шэл түсэбhөө гадуур шэнэ барилганuудта эльгээгдэhэн байна. Даабариhаа гадуур 15 мянган дүрбэлжэн метр витринын шэл гаргагдаа.

Сибириин, Алас-Дурна зүгэй область, хизаарнуудта, Дунда Азиин зарим республикануудта сонхын, витринын шэл эльгээхэ кварталай түсэб саг болзор соогоо дүүргэгдээ. Аха дүү Монголой Арадай Республикын захил амжалтатай дүүргэгдэhэн байна.

Түүхэй эдэй, шэл үйлэдбэрилхэ зүйлнүүдые бэлдэдэг, машинованна, шэл отолон ябталдаг цехүүдэй коллективүүд хоорондоо мүрысэн, абаhан уялгаяа бэелүүлжэ байна. Заводой коллектив жэлэй эхиндэ социалис шэнэ уялга абаа hэн. Тиихэдээ байгша оной түсэбые болзорhоонь урид дүүргээд, 200 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл даабариhаа гадуур үйлэдбэрилхэ гэжэ хараалhан юм.

Заводой коллектив жэгдэ hайнаар хүдэлнэ. Табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ гэhэн мүрысөөн үргэноөр дэлгэрээ. Ахалагша инженер В. С. Шукуров, И. А. Гришин, ахалагша машинист А. Ф. Бодоницын, И. Я. Буланцев гэгшэдэй халаан социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

С. АЮШЕЕВА.

Табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэл Эхэ оронойлмнай предприяти, ажахы бүхэндэ ябажа байна. Социалис мүрысөөндэ эмхитэйгээр орогшод абаhан уялгаяа болзорhоонь урид дүүргэхын тула хүсэ шадалаа гамнангүй, үнэн сэдьхэлhээ оролдон ажаллана. Табан жэлэй баатарнуудые ямаршье предприяти, ажахы дээрэ хараха, золгохот.

Улаан-Үдын локомотив-вагон заhабарилгын заводой дизельнэ цехэй слесарь, республикын габьяата уралан нарижуулагша, коммунис ажалай ударник Михаил Федорович Погорелов табан жэлэй гурбадахи жэлые амжалтатайгаар угтаа hэн. Үдэр бүриингөө нормо ходо үлүүлэн дүүргэжэ, түрүүшүүлэй тоодо оронхой. Нүхэр Погорелов ехэл уран гартай хүн. Тэрэнэй бүтээhэн продукци гологдодоггүй. Бригададань «Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ» гэhэн хүндэтэ нэгэ зэргэ олгогдонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Погорелов.

М. ЕФИМОВЭЙ фото.

Советскэ правительствын мэдүүлгэ

Хойто Вьетнамые бомбодолгоёо зарим тэды болюулха тушаа байгша оной мартын 31-дэ США-гай президент Джонсоной гаргаhан захиралтатай дашарамдуулан, Вьетнамай Демократическа Республикын правительство энэ оной апрелиин 3-да мэдүүлгэ хэhэн байна. Американска бомбодолгые, ДРВ-дэ эсэргүү дайнай бусад бүхы ябуулгануудые үгэ дуугүйгөөр болюулха, асуудал американ талатай зүбшэн хэлсэхэ зорилгоор США-гай түлөөлэгшэдтэй харилсаха, хэлсээ хэхын тула түлөөлэгшэеэ томилхоор бэлэн байhан тухайдаа ДРВ-гэй правительство мэдүүлээ hэн.

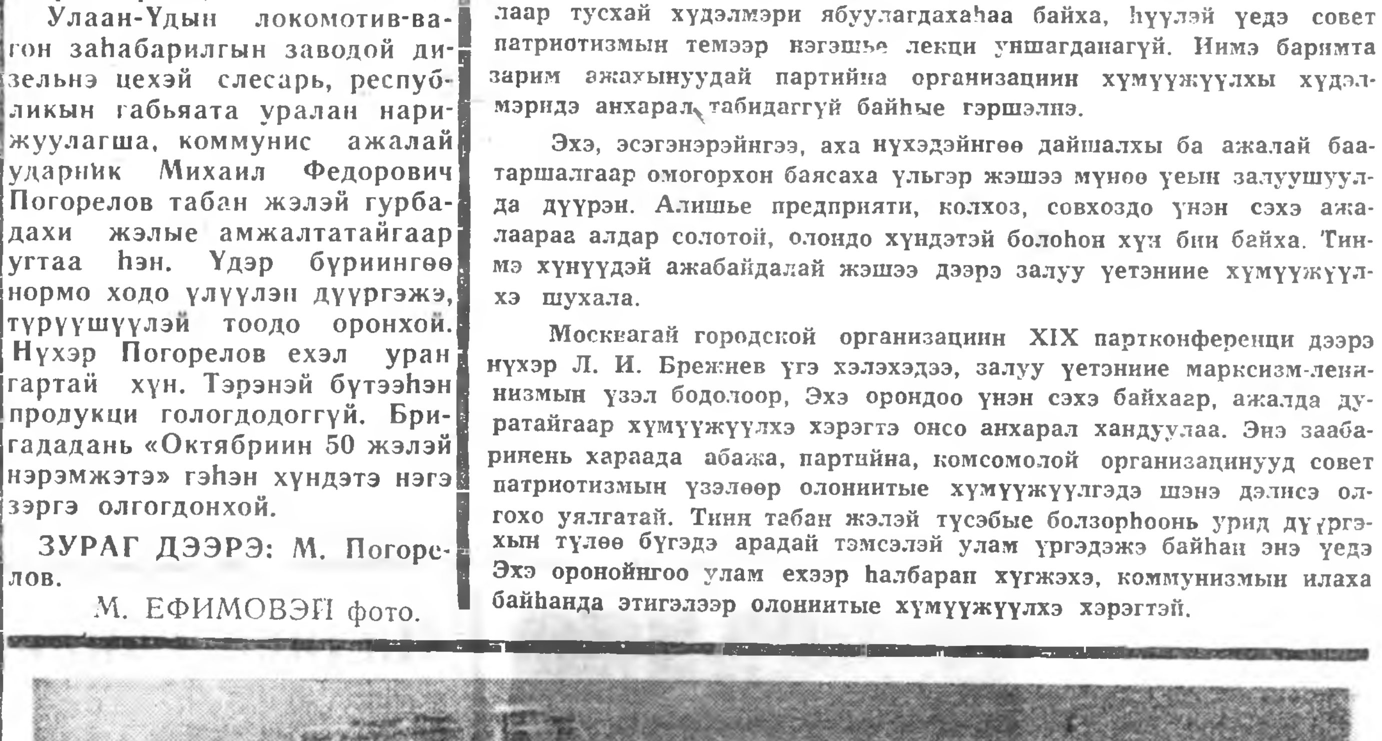
ДРВ-гэй правительствын энэ мэдүүлгые Советскэ правительство бүрин дэмжэнэ, тиихэдээ тус мэдүүлгэ Вьетнамдахи дайн байлдаае болюулха, энэ асуудалые вьетнам арадай аша туhада, бүхы Зүүн-Урда Азидахи амгалан оршон байдал hэргээлгын аша туhада таарахаар политическэ талаарнь шиидхэхэ бодото тодорхой зам зааха байха гэжэ этигэнэ.

Баатар габьяата вьетнам арадта эсэргүүгээр Америкын Холбоото Штадуудай үүдхэhэн ээрхэг түримхэй дайн Зүүн-Урда Азидахи, бүхы дэлхэй дээрэхи түгшүүрилтэ байдалай нүхэсэл шалтагаан болоно. Энэ дайн бүхы үнэн сэхэ хүнүүдэй, тэрэ тоодо Америкын Холбоото Штадууд доторшье эрид буруушаал, ехэ зэбүүрхэл үүсхэнэ.

Социалис оронуудай, дэлхэйн бүхы түрүү хүнүүдэй эдэбхитэй дэмжэлгэ ба түгэс туhаламжада түшэглэдэг вьетнам арадай зүгhөө улам шангадажа байгаа хүсэтэ сохилтоор угтагдан, удаан саг соо, хүндэ хүшэр дай хэхэ ушартай болоhон США-гай правительство Хойто Вьетнамые бомбодолгоёо зарим тэды болюулха баатай болоо. Гэхэ зуура Вьетнамай Демократическа Республикын бүхы газар дайда бэшэ, харин тэрэнэй зарим хубиин бомбодогдожо байhанhaa ээрхэг түримхэй ябуулга ээрхэг түримхэй бэшэ болошохогүй байна. ДРВ-гэй газар дайдын хахад шахуунь бомбодогдожо байhaар.

Ушар байдалай саашанхи хүгжэлтэнь Америкын Холбоото Штадуудай удаадахи алхамуудhaa, Хойто Вьетнамда эсэргүү бомбодолго ба дайнай бусад ябуулгануудаа хүсэд бүрин, үгэ дуугүйгөөр болюулhанhaань, Вьетнамай асуудалые шиидхэхэ оно мүр тухай ДРВ-гэй правительствын, Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Национальна фронтын мэдээжэ дурадхалнуудта бүтэхэ тээшэнь хандаhанhaa дулдыдаха байна. Советскэ правительствын hанамжын ёhoop, эдэ дурадхалнууд Вьетнамай асуудалнуудые гуримшуулан шиидхэхэ hайн үндэhэ hуури болохо байха.

США-гай правительство тохёолдоhон оршон байдалые hайтар шэбшэн бодожо үзэхэ, дайн байлдаа болюулхаар, энэ асуудалые политическэ талаарнь шиидхэхээр ябуулгануудые хэхэ бэзэ гэжэ Советскэ правительство найдана. Азидахи амгалан байдалай уг зорилгонууд, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай ашаг туhа иимэ эрилтэ табина.

Молдавиин колхоз, совхозуудай поли дээгүүр хабарай тарилга түлэг дундаа ябажа байна. Эндэхид хабарай дулаан үдэрнүүдые шадамараар хэрэглэн, эртын тарилга хэжэ байнхай.

Техникын хүсэн hайнаар хэрэглэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Молдавиин ССР-эй Лунгска районой «Искра» колхозойхид горох таржа эхилээ.

ТАСС-ай фото.

ТАСС-ай мэдүүлгэ

Кефлавикадахи США-гай агаарай-сэрэгэй баазануудай нэгэндэ байдаг американ самоледой байгша оной мартын 25-да Исландида hамна hүрэhэниинь элитэ болоо. Энээнтэй дашарамдуулан, Исландиин МИД-эй түлөөлэгшэ хэблэлдэ зорюулжа мэдүүлгэ хэхэдээ, совет самолёт Исландида ойртожо ерэhэн байгаа, тэрэ самолёдой урдаhaa ниидэжэ ошоhон американ истребитель удаа тээнь усал гэмтэлдэ ороо гэhэншүүгээр баталан хэлэнэ. Совет ямаршье самолёт Исланди худар ошоогүй гэжэ мэдүүлхые ТАСС этигэмжэлэгдээ. Исландиин МИД-эй тэрэ мэдүүлгэнь, мүн американ самолёдой усалтан гэмтэлгые совет самолёт тухай американ сэрэгэй засагаархидай hанаанhaa абаhан худал багсаамжатай холбохо гэhэн Исландиин хэблэлэй ба телевидениин hэдэлгэнүүдынь американ сэрэгэй самолёдуудай ниидэлгые буруушаагша Исландиин олониитын анхарал hамааруулха зорилготой байгаа. Американ бомбардировщигой hаяшаг Гренландида усалтан гэмтэhэн ябадалhaa харахада, американ сэрэгэй самолёдууд Исландиин арад зондо үнэхөөрөө ехэ аюул тохёолдуулна...

Буряадай АССР-эй долоодохи зарлалай Верховно Соведэй гурбадахи сессиие нээхэ тухай

Буряадай АССР-эй долоодохи зарлалай Верховно Соведэй гурбадахи сесси 1968 оной апрелиин 9-дэ үглөөнэй 10 часта Соведүүдэй 2-дохи байшангай Ехэ зал соо нээгдэхэ.

Сессидэ ерэhэн депутадууд Соведүүдэй Нэгэдэхи байшангай хоёрдохи дабхарай 48-дахи таhалга соо бүридхэлдэ абтаха.

Телефонуул: 37—49, 26—20, 41—20.

КПСС-эй Татарай обкомой, Татарай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган—«Социалистик Татарстан» газетын түрүүшын номерой гараhаар 50 жэл гүйсэбэ. Энэ ойтой дашарамдуулан, Ажалай Улаан Тугай орденоор тус газетэ шагнагдаа.

СОЦИАЛИСТИК ТАТАРСТАН

50 ЖЭЛЭЙ ЗАМ

«СОЦИАЛИСТИК ТАТАРСТАН» гэжэ республиканска газетэ 50 жэлэй алдарта зам гаталба. Энэ газетэ хадаа ганса Волго, Ураал шадарай районуудhаа гадна, мүн манай оронойнациональна үнинэй газетэнүүдэй нэгэн юм. Социалис экономико болон культурые хүгжөөхын түлөө, ленинскэ национальна политика бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ энэ газетэ партиин дайшалхы зэбсэг болоhон байна.

Татар хэлэн дээрэ гараhан түрүүшын совет газетэ «Эш» гэжэ нэрэтэй байгаа. Энээниие ород хэлэн дээрэ оршуулхада, «ажал» гэhэн удхатай. Казаньдахи губерискэ Советэй Мусульмануудай комиссариадай ниитэ-политическэ газетэ энэ байгаа. Мүнөөнэй «Социалистик Татарстан» энээнhээ эхи захатай юм. Энэ үнгэрhэн үе соогоо ленинскэ хэблэлэй хубисхалша, интернациональна гурим ёhодо үнэн сэхээр алба хэжэ ябана. Россида февралиин буржуазно-демократическа революциин илаhаар нэгэ жэлэй ойдо, 1918 оной мартын 12-то «Эш» газетын түрүүшын номер гараа hэн. Газетэ хүтэлбэрилхын тулада элитэ революционер-большевик Хасан Урманов түрүүтэй редколлеги 1918 оной зун томилогдоо бэлэй. Вали Шафигуллин ба Камал Каспронский гэгшэд редколлегидэ мүн лэ оруулагдаа юм.

Ажалшадай агуухэ багша В. И. Ленинэй элидхэл, хэлэhэн үгэнүүдтэй хүнүүдые танилсуулха гээшэ «Эш» газетын тон шухала зорилгонь байhан юм. Советүүдэй онсо яаралтай дүрбэдэхи съезд дээрэ Брестдэхи эбэй договор ратификацилха тухай В. И. Ленинэй хэhэн элидхэл 1918 оной мартын 12-то хүдэлмэришэд, таряашад болон улаан армиинхидай депутадуудай Московско Советдэ 1918 оной мартын 12-то тэрэнэй хэлэhэн үгые энэ газетэ түрүүшынгээ номернуудта толилhон байгаа.

Хоёр hарын үнгэрөөд байхада, Казаньдахи большевигүүдэй организациин элитэ ажал ябуулагша Камиль Якубовай мэдээсэлээр «Эш» газетэ тухай, хэды шэнээн тиражтайгаар гарадаг тухайнь, тэрэнэй политическэ шэглэл тухай «Правда» газетэ мэдээсээ hэн.

1918 оной зун түгшүүрилтэй үе саг байгаа. Сагаантан, чехүүд Казань тээшэ дабшажа ябаа. Иимэ эрхэ байдалда большевигүүд революционно пропагандаа шангадхаhан байгаа. Губерниин арадуудай түрэлхи хэлэн дээрэ ойлгууламжын хүдэлмэри илангаяа үргэнөөр ябуулагдадаг байhан. «Эш» газетэ Советскэ правительствын ба Коммунис партиин хараа шугам тухай бэшэдэг, В. И. Ленинэй документнүүдые толилдог hэн. «Ажалша бүхы мусульмануудта» гэhэн хандалга 1918 оной июниин 15-да «Правда» газетэдэ толилогдоhон байгаа. Тэрэниинь «Эш» газетэ гаргаа. Брестдэхи эблэрэлгэтэй дашарамдуулан, В. И. Ленинэй хэлэhэн үгэ нэгэдэхи хуудаhандань томо үзэгөөр гаргагдаа hэн. Саашадаа «Эш» газетэ В. И. Ленинэй, партиин, правительствын элитэ хүтэлбэрилэгшэдэй элидхэлнүүдые, хэлэhэн үгэнүүдые хододоо толилдог байба. Хоёрхон жэлэй турша соо В. И. Ульяновай гараа табиhан 30 документые энэ газетэ толилоо hэн.

«Эш» газетэ Казаньска, Симбирскэ, Самарска, Вятска, Уфимска, Пермскэ губерниинүүдэй арад зоной дунда тарадаг, тэдээндэ ехэ хүндэтэй хэблэл байгаа. Тэрэнhээ гадна мүн сэрэгшэд абажа уншадаг байhан. 1918—1920 онуудта татар хэлэн дээрэ гарадаг түрүүшын большевик газетэ удхынгаа талаар hонирхолтой, олон ондоо материалнуудые хэблэдэг байhан. Хамтадаа «Эш» газетын 418 номер гараhан юм.

Партиин VIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, хүдэлмэришэн, таряашанай холбоо барисаае бэхижүүлхэ тухай материалнууд газетын хуудаhануудта тусхай hууриэзэлдэг байгаа. Жэшээнь, энэ асуудалда зорюулhан «Манай ээлжээтэ зорилгонууд» гэhэн тусхай статья гаргагдаа hэн.

Соёл гэгээрэл, литература ба искусство хүгжөөлгэдэ хабаатай, мүн hургуулиие шэнэ социалис ёhоор хубилгаха, үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха тухай темэ «Эш» газетэ ходо табина. «Социалис революци ба Татарай интеллигенци» гэжэ Галимджан Ибрагимовай, «Манай искусствын уран найруулга» гэжэ Сахибгарей Саид-Галиевай, «Бага арадуудай театрнууд тухай хэдэн үгэ» гэhэн Карим Тинчуринай статьянууд социалис соёл гэгээрэлые хүгжөөхэ асуудалда зорюулагданхай.

«Эш» газетэ ленинскэ национальна хараа шугам бэелүүлхэ, арадуудай хани барисаа бэхижүүлхэ тухай үргэнөөр бэшэнэ. Энээнтэй хамта буржуазна националистнуудые хайра гамгүйгөөр элирүүлэн шүүмжэлдэг, дарлагданги бүхы үндэhэ яhатаниие имагтал пролетарска правительство тэгшэ эрхэтэй болгожо шадаха гэжэ онсолон харуулдаг байhан юм.

Татарай элитэ большевигүүд, совет хүдэлмэрилэгшэд, зохеолшод болон журналистнууд: Камиль Якуб, Хасан Урманов, Сахибгарей Саид-Галиев, Садык Ахтямов, Каюм Саттаров, Исмагил Губанов, Галимжан Ибрагимов, Карим Тинчурин, Ибрагим Кули, Нурмухамет Галиев, Габдарахман Карам, М. Дулат-Али, Харис Ахтямов, Мустафа Субхи, Фатых Амирхан, Галиаскар Камал, С. Сунчалай болон бусад «Эш» газетын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Нэгэ жэлэйнгээ ой тэмдэглэжэ байхадаа, «Эш» газетэ үргэн олониитын хэблэл болоо гэжэ тон зүбөөр тэмдэглэhэн байдаг. Тиихэдэ үдэр бүри 20—30 мянган хэhэгээр гарадаг hэн.

Татарай АССР-эй байгуулагдахатай хамта, 1920 оной июлиин 2-то «Эш» газетэ «Татарстан хэбэрлэре» гэжэ нэрэтэй болоо. Түрүүшээр энэ газетэ неделидэ 3 дахин гарадаг байhанаа, жэл болоод үдэр бүри гаража эхилээ hэн. 1922 ондо хэблэлэй үдэртэ 477-дохи номеоhоо энэ газетэ «Татарстан» гэжэ нэрэтэй болоо. 1924 оной майhаа «Кзыл Татарстан» («Красный Татарстан»), 1951 оной августын 5-hаа «Совет Татарстаны» гэжэ нэрэтэй болоhоноо, hүүлэй hүүлдэ 1960 оной сентябриин 27-hоо «Социалистик Татарстан» гэжэ нэрлэгдээ.

Энээнэй урда тээ «Эш» газетын редактораар хүдэлжэ байhан бэлигтэ совет журналист, публицист Вали Шафигуллин «Татарстан хэбэрлэре» газетые толгойлбо. 1921 оной март hарада В. Шафигуллин РКП(б)-гэй X съездын хүдэлмэридэ хабаадаа. Татарай партийна организациин хэдэн делегадуудтай хамта энэ хүн Владимир Ильич Ленинтэй уулзаа hэн. Татарай литературын хүгжэлтөөр, газетын тиражаар, национальна интеллигенциин хэблэлдэ хабаададаг тухайнь, полиграфическа түхеэрэлгээр партиин вождь hонирхоо бэлэй.

Публицист, эрдэмтэ Салах Атнагулов, Татарай элитэ драматург, поэт Фатхи Бурнаш, зохёолшо Гатых Сайфи-Казанлы, элитэ литератор-шүүмжэлэгшэ, профессор Галимжан Нигмати, бэлигтэй журналист Сафа Бурхан болон бусад Татарай республиканска газетын редакторнуудаар хүдэлhэн байгаа. Редактор бүхэн мүнхэ дурасхал болгон hайн ёhо заншал үлөөгөө. Газетые хурса, hонин болгохын тулада эдэнэр ехэ оролдолго гараhан байдаг.

Ниитын элитэ ажал ябуулагша, Татарай ехэ зохёолшо, дүлэтэ публицист, журналист Галимжан Ибрагимовые «Татарстан» газетээ харгамжалалдаа абахыень 1922 оной май hара соо партиин обком дурадхаа hэн. Энэ хүн редакцида ехэ туhаламжа үзүүлээ: хүдэлмэришэдэй, таряашадай дундаhаа залуу журналистнуудые бэлдэн гаргаха хэрэгтэ ехэ оролдолго гаргаа, ахамад зохёолшодые газетын хүдэлмэридэ хабаадуулаа. Татарта хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй хүдэлөө үүсхээ hэн.

Партийна, совет хэблэлэй табан жэлэй ойтой дашарамдуулан, журналистикын талаар аша габьятай байhанайнь түлөө үнинэй зохёолшо, журналист Г. Камал, газетын редакторнууд Г. Мохов (Лидин), Ф. Бурнаш, Ю. Фемидин гэгшэд ажалай ветеранууд гэжэ Татарай хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаан дээрэ соносхогдоо бэлэй.

СССР-эй национальна газетэнүүдэй дундаhаа hайнаар гарадаг газетэнүүдэй нэгэн, ударидахы газетэ боложо шадаа гээд «Кзыл-Татарстан» тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гай хэблэлэй таhагай орган болохо «Красная печать» гэжэ журналда бэшээ hэн. (1925 оной июлиин 25-да гараhан № 16 «Красная печать» журналай 57-дохи хуудаhан).

Дүй, дүршэлтэй, ошо залитай, эдэбхитэй, үүсхэлтэй хүнүүд газетэдэ хүдэлдэг байгаа. Татарай томо уран зохёолшод Мажит Гафури, Шариф Камал, Хади Такташ, Тази Гиззат, Кави Наджми, Ахмет Файзи, Муса Джалиль, Фатых Карим, Ахмет Ерикей, Рахман Ильяс, Махмуд Максуд, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор Габдрахман Сагди болон бусад газетын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байhан. Мүн Галиаскар Камал, Садри Джаляль, Адель Кутуй, Гумер Тулумбайский, Гумер Бэширов, Бари Рахмат, Фатых Хусни, Ахмет Исхак, Гариф Галиев болон бусад зохёолшод редакцида хүдэлжэ байhан юм.

Уран зохёолшодтой нягта холбоотой байhанайнь ашаар очеркнууд, замай тэмдэглэлнүүд, расскаазууд, шүлэгүүд, роман болон туужануудhаа хэhэгүүд, литература ба искусствын асуудалаар рецензинүүд болон статьянууд газетын хуудаhануудта гарадаг байгаа. Зохёолшодой материалнууд газетын хуудаhануудые hонирхолтой болгодог, пропагандистые хүсэ нүлөөтэй, аша үрэтэй болгодог байhан юм. «Большевистскэ хэблэл намайе хүмүүжүүлээ, уран зохёолдо дэбжүүлээ»,— гээд зохёолшо Гумер Баширов хэлэдэг hэн. Журналистаар хүдэлжэ ябахадаа, зохёолшод ажабайдалые гүнзэгыгөөр шудалха аргатай байна ха юм.

Оронойиндустриализаци, хүдөө ажахые коллективизацилга хэжэ байха үеын—түрүүшын табан жэлнүүдтэй баатарлиг ажал харуулhан газетын хуудаhануудые hонирхон уншахаар байдаг. Тэрэ үедэ Казаниин заводууд болон ехэ барилганuудта, республикын колхоз, совхозуудта хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй постнууд хүдэлжэ, шалгалта хэдэг, тусхай хуудаhануудые гаргадаг байhан.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ «Бүхы юумэеэ фронтдо, бүхы юумэеэ илалтада!» гэhэн дүлэтэ уряанууд газетын хуудаhанhаа haладаггүй байгаа. Социалис Эсэгэ ороноо хамгаалха гэhэн ленинскэ хараа бодолые газетэ идхадаг, совет хүнүүдые шэн зоригто ажалда, фронт дээрэ баатарлиг габьяа гаргахыень уряалдаг байгаа.

Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ «Социалистик Татарстан» газетын хуудаhанууд хүдөө ажахые хүгжөөхын түлөө партиин, областной партийна организациин анхарал оролдолгые үргэнөөр харуулжа байгаа. 50 жэл соо Татарай хүдөө нютагай гаталан гараhан замые али тодоор харуулhан байна. Энэ темэдэ зорюулан гаргаhан тусхай номернай «Правда» газетэдэ (1967 оной августын 21-нэй № 233) тэмдэглэгдээ hэн. Ойн баярай уялга дүүргэхэ талаар олон колхоз, совхоозуудай, районуудай — социалис мүрысөөнэй түрүүшүүлэй баатарлиг ажалда зорюулан олон номернууд, хуудаhанууд гаргагдаа.

Манай республика дотор нефть ашаглаха хэрэгтэ «Социалистик Татарстан» ехэ үүргэтэй юм. Промышленна гигантнуудай, гэр байрын барилганuудай, соёлой ордонуудай, клубуудай, hургуулинуудай, больницануудай, худалдаа наймаанай болон ажаhуудалай эрилтэнүүдые хангадаг предприятинуудай баригдан бодхоогдоhые газетын хуудаhанууд эли тодоор харуулна.

«Социалистик Татарстан» газетэ—марксизм-ленинизмын, совет патриотизмын, пролетарска интернационализмын, совет арадуудай хани барисаа бэхижүүлхэ үзэл сурталые сусаршагүйгөөр дэлгэрүүлэгшэ болонхой. Ород, татар, чуваш, башкир болон бусад арадуудай хамтын хүсөөр хүн түрэлтэнэй үеын үедэ хүсэжэ ябаhан hанал эрмэлзэл — коммунизм байгуулагдажа байна гээд олон үндэhэ яhатанай хүнүүд газетын хуудаhанда хөөрэнэ.

«Социалистик Татарстан» газетэ гансахан өөрынгөө республикын хэрэг ажалаар хизаарладаггүй юм. Орон дотороо боложо байhан hонинуудые, Советскэ Союзай бүхы арадуудай аша туhада хабаатай шухала шухала асуудалнуудта уншагшадай анхарал хандуулдаг гуримтай. Энэ талаараа газетэ олон болоно. Коммунис байгуулалтын үндэhэ яhатанай шэнжэ шанартай шухала шухала зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэлэй манлайда ябажа шадана.

Волго болон Ураал шадарай газетэнүүдтэй хамтаржа, нэгэдэмэл номернуудые гаргаха хэрэгтэ манай газетэ хабааддаг заншалтай. Эндэхи республика, областьнуудай экономико болон культурын хүгжэлтэтэй өөhэдынгөө уншагшадые танилсуулдаг гуримтай. Волго, Ураал шадарай автономито республиканuудай нэгэдэмэл тусхай номер гаргажа, эдэ хизаарнуудта культурна революциин үнгэрэгдэhэн тухай хөөрэхэ үүсхэл «Социалистик Татарстан» гаргаhан байна. Энэ номернай мүн лэ «Правда» газетээр (1967 оной октябриин 30-най № 303) тэмдэглэгдээ hэн.

Агуу Октябриин илаhанhаа хойшо үнгэрhэн 50 жэл соо манай Эхэ оронойбүхы арадуудтал адли Татарстанай ажалшад социальна харилсаануудые хубилгаха, экономико болон культурые хүгжөөхэ талаар гайхамшагта амжалтануудые туйлаhан байна. Областной партийна организациин үнэн сэхэ туhалагша, республикын ажалшадай туhалагша, хани нүхэр болгошо «Социалистик Татарстан» газетын аша габьяа эдэ амжалтануудта бии гэшэ.

Татарай соёл гэгээрэлэй, литература, искусствын ажал ябуулагшад, багшанар болон эрдэмтэд hонин hонин шухала материалнуудаар уншагшадые баясуулдаг байна. Элитэ уран зохёолшод, эрдэмтэд—эрдэмэй докторнууд, кандидадууд, профессорнууд, доцентнүүдэй статьянуудые газетын хуудаhануудта хаража болоно.

Редакциин хүдэлмэридэ нэгэ иимэ hайн гурим тогтонхой: бэшэгүүдэй хуудаhануудые, олониитын шалгалтануудай материалнуудые, республикын томо томо предприяти болон барилганuудта, колхоз, совхозуудта байгуулагдаhан хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй постнуудай дохёонуудые ходо толилдог гуримтайбди. Промышленность, транспортын, марксистско-ленинскэ теориин, литература ба искусствын, физкультура ба спортын штатнабэшэ таhагууд газетын дэргэдэ байгуулагданхай. Мүн ниитын приемно хүдэлдэг юм.

Редакциин почто улам баян, удха hайнтай боложо байна. Хэрбээ 1955 он соо 11,4 мянган бэшэг абтаа hаа, 1967 ондо 20 мянга гаран бэшэг ороо. Уншагшадта, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдтэ түшэглэхэ гээшэ редакциин коллективэй хүдэлмэриин гол арга болонхой. Уншагшад газетээ хүндэлдэг, дуратайгаар захижа уншадаг юм. «Социалистик Татарстанай» улам ургажа байhан тираж энээниие гэршэлнэ. Мүнөө 100 мянга гаран хэhэгээр хэблэгдэн гарана.

Газетынгээ түрүүшын номерой гараhаар 50 жэлэй ойе тэмдэглэхээ байхадаа, Татарай журналистнууд, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд КПСС-эй программа, партиин XXIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэнь областной партийна организацида, республикын ажалшадта саашадаашье али болохоор туhа хүргэхөөр бэлэн байна.

Шамси ХАММАТОВ,
«Социалистик Татарстан» газетын редактор.

Рейдовэ бригадын шалгалта

ХЭН hАНААГАА ЗО[...] ОРОЛДОХО БОЛО[...]

Захааминай аймаг республикымнай эгээл холодуу газарай нэгэн болоно. Гол түлэб мал ажахы эндэ эрхилдэг. Тиимэhээ малшадаар олон байhаниинь гайхалгүй.

Хабарай хашанха саг хүрэжэ ерэнхэй. Нэгэшье толгой гарзалуулангүй, бүхы малаа бүрин ондо оруулхын тула уншаhан малгайгаа абангүй хүдэлхэ хаhа болоод байна гээшэ. Илангаяа мүнөө малшадай ажаhуудалда ёhотой анхарал хандуулха хэрэгтэй. Теэд энэ талаар Захааминай аймагта юун хэгдэнэб?

Хүнды хүнхэрнүүдые үгсэн, шарьялаа горходтой, ногоогоор элбэг газар хаража малайнь гүүртэ, фермэнүүд ехэнхидээ hуурижанхай. Тэрээн бүхэндэ дунда зэргээр гурба-дүрбэн хүн жииртээ оролсодог. Гүүртэ, отара бүхэн хоорондоо холо зайтай, зариманиинь колхозой түбhөө зуугаад модоной газарта байдаг.

Нэн түрүүн «Коммунизмын зам» колхозой малшадай ажаhуудал hонирхуулба. Малшадайнь гэр байра яhала hайн.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадаа дулаан байраар хангаха гэжэ саг үргэлжэ оролдоно. Энэ жэлдэшье Хуурай-Цахирта дүрбэн шэнэ гэр малшадтаа барюулжа эхилээ. Үбhэн болотор дууhаха түсэбтэй. Колхозой агитбригадын гэшүүд малшадаар уулзажа, элидхэл, хөөрэлдөө үнгэргэжэ байдаг. Март hара соо абтаhан социалис уялгануудай хэр дүүргэгдэжэ байhан тухайда агитаторнууд хөөрэжэ үгөө. Эдэбхитэй агитаторнуудай тоодо Бальжанова, Хамаева, Бадмаева, Уладаев гэгшэд ороно. Городhоо, районhоо элидхэлшэдэй ерэхэдэ, колхозойнгоо түбэйхидтэ уншуулаад хизаарлангүй, мүн малшадтаа абаашадаг гуримтай.

Гэбэшье энэ хүдэлмэринь бүхы дээрээ hайн байна гэхын аргагүй. Холын гүүртэ, отаранuудта байдаг малшад түхэреэн жэлэй турша соо кино хараха аргагүйдэнэ, нүүдэл кино бии хэбэртэй аад, дулаанай сагтал малшадай байдаг газарнуудаар ошодог. Дүтын фермэнүүд дээрэ үнгэрэгшэ жэлэй октябрьhаа март hара болотор тэрэнь оройдоол 24 дахин гараа. Харин холынхидынь нэгэшье кино хараагүй hууна. Кино харуулмаар таарамжатай томо гэр үгыбди гэжэ колхозой парторг шалтана. Иимэ дутагдалнуудые усадхаха балайшье бэрхэтэй бэшэ гэжэ hанамаар.

Газетэ, журналнуудые малшад саг соонь абана. Гэбэшье уран зохёолой, политическэ номууд тон муугаар тараагдана. Нүүдэл библиотекынхид ябахадаа ябажа, үгыдөө үгы. Манай hанахада, номуудые почтальонуудаар тараалгажа байбал зохисотой hэн. Ханын «Сахилгаан» газетэ оройдоошье гаргагданагүй.

Автолавка графигаар ябаа болодог аад, малшадай захилые хүсэд дүүргэнэгүй.

Энээнhээшье доро ушарнууд «Байкал» колхоздо үзэгдэнэ. Утаатын hү haалиин фермэдэ табан hаалишад хүдэлдэг. Байhан гэрынь шэнэ, уужам, hаруул.

— Теэд автолавкын ябадаггүйнь харатай агша. Намарhаа хойшо нэгэ-хоёр дахин лэ харагдаа hэн. Тиигээд үгы болошоо,— гэжэ гүүртые даагша Д-Д. Янжановай гомдол оруулхада, тэрэнэй hамган Цэбэг-Ханда тодожо абаал:

— Ябааш болоходоо, асарха юумэниинь үгы агша даа. Сай, саахар, хилээмэн —тиигээд лэ дүүрээл даа.

Асарhан хубсаhа хунарынь хуушан түхэлэй. Үнгэржэ ерэхэдээ, үнэмшэлhэн саарhаншье үгы байдаг. Нёдондо жэлhээ хойшо резиновэ, кирзовэ сабхинуудые хүлеэгээбди—үгыл даа. Үбэлэй сагта үмдэхэ дулаан хубсаhан оройдооншье харагдадаггүй,—гэбэ.

Энэньшье арсалтагүй зүб. Тиигэбэшье Янжаповтанай бүлэ колхозойнгоо түбтэ дүтэ хадаа гарасалдаад гэхэ гү даа, али магазинда ороhон юумэнhээ хүртэлсөөд байдаг.

Тус колхоздо холын 31 гүүртэ, нэгэ отара бии. Тэндэ байhан малшад дээгүүр [...] ябаа болодог. [...] малшадые ханга[...] Нүгөөдэ—«Комму[...] мүн лэ эды тух[...] нууд бии байха[...] гайнгаа ёhоор [...] Юмжапов жолоо[...] ва наймаашан[...] тэй уулзажа хөө[...] Юмжапов:

— Малшанай[...] шоо. Уржаhар ша[...] hээ үлүү hуужа гар[...] нёдондоhоо хойшо [...] үгэхэбди гээл [...] үгэнэгүй,—гэжэ [...]

Наймаалагшань[...]

— Райсоюзай [...] малшадта абааша[...] —гээл гараа далт[...]

«Гэмынь ури[...] хойноо» гадаг ар[...] тэдэндэ hануулх[...] Холын гүүртэ, фер[...] hан малшадай заха[...] лээрээ дүүргэгд[...] дээрэл үлэнэ. [...] тиг, үмдэн; дулаа[...] хоёр жэл соо нэгэ[...] үгы hаа үгы. Зай[...] кануud hаянай ор[...] шадта үгтөөгүй. [...] ханганагүй. Элид[...] хэхэ агитаторнууд[...] нүүдтэ эльгээгд[...] скэ hэргылэмж[...] ябуулагданагүй. [...] раагүйшэдүүл он[...]

Малшадайнгаа [...] колхозой хүтэлбэ[...] гөөгүйдэ, ажаhуу[...] хые оролдоогүйд[...] зобохо, хэн оролд[...]

М. Г[...]
аймагай «А[...]
редактор[...]
Н[...]
манай т[...]

Вьетнамай Демократическа Республика. Обороны отряд hургуули хэжэ байна.

ТАС[С]

Телефон · Телеграф · Радио
ХИЛЫН СААНАhАА

Патриодуудай амжа[...]

ХАНОЙ, апрелиин 5 (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд Кхесаниин райондо американ-сайгон сэрэгүүдтэй хатуу шангаар тулалдажа үргэлжэлhөөр.

«Сүлөөлэлгэ» гэжэ агентствын hүүлэй мэдээнүүдые баримталан, ВИА агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Кхесаньда хүреэлэгдээд байhан нэгэ батальон американ, нэгэ батальон дахуул сэрэгүүд Таконой район шадар хүреэлэлгэhээ мултарха hэдэлгэ гаргаа.

Урда Вьетнамай патриодууд авиацяар, артиллереэр дэмжэгдэhэн дайсадай мүрдэлгын хүсэнүүдтэ добтолон буудаа. Патриодуудай мэргэн буудалгаар дайсанай 400 солдат хүлhөө буулгагдаа, 10 вертолёт унагаагдаа. Мүн сэрэгэй ехэ хэрэгсэл патриодуудай гарта ороо.

НЬЮ-ЙОРК, а[прелиин ...] (ТАСС). Үнгэрэгшэ [...] лөөгүүр Урда Вьетна[...] хэ Арадай зэбсэгт[...] сэрэгшэд Сайгон [...] шоннят гэжэ амери[...] сэрэгэй баазые [...] hамна зада буудаа. [...] дадууд алуулхаhаа [...] транспортна самолёт, [...] машина үгы хэгдэ[...]

Миконг мүрэнэй [...] армиин сэрэгэй ф[...] дуудаар, артиллер[...] Патриодууд мэргэн[...] нэгэ судна уhанда [...]

Урда Вьетнамай [...] та Арадай сүлөө[...] тэ хүсэнүүд Куанг[...] цида дайсадтай [...] американ-сайгон сэ[...] хэн гэмтэл хохидо[...]

Арад зоной эрилтэ

ТОКИО, апрелиин 5. (ТАСС). Огасавара гэдэг бүлэг аралнуудые, мүн Иодзима, Минамиторидзима аралнуудые Америкын Хэлбоото Штадуудай зүгhөө Япондонь бусааха тухай япон-американ хэлсээн мүнөөдэр эндэ баталагдаа гэжэ ТАСС-ай тусхай корреспондент В. Дроздов мэдээсэнэ. Тус аралые Америкын сэрэгүүдэй эзэмдэhые буруушаажа, япон арадай үни удаан тэмсэhэнэй ашаар энэ хэлсээн баталагдаба.

Вашингтондо сэрэгүүд асарагдаа

ВАШИНГТОН, апрелиин 6. (ТАСС). Ороной нииослэлдэ федеральна сэрэгүүдые асарха гэжэ США-гай президент Джонсон захирба. Вашингтоной мэр городто комендантын час соносхоо.

Америкын негрнүүдэй эрхын түлөө хүдэлөөнэй элитэ ударидагша д-р Мартин Лютер Кингые расистнуудай алаhанай hүүлээр үсэгэлдэр эхилhэн США-гай негр зоной ехэ бүhалгаанай улам орьелон бадарhанhаа уламжалан иимэ хэмжээн абтаа.

Нюуса үгэсэлг[...]

БОНН, апрелиин 5. ТАСС-ай тусхай корреспондент Ю. Борисовай мэдээсэhэнэй ёhоор, Бонной холимог правительствын талаар нүхэсэгшэдэй хоорондо онсо хуули гаргаха асуудалаар «үгээ хүсэд ойлголсохо ябадал» түйлагдаа. Холимог правительствада ородог ХДС/ХСС, СДПГ партинуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо, дотоодын хэрэгүүдэй министр Бендын (ХДС) хабаадалгатайгаар Бонндо хэгдэhэн хэлсээнэй hүүлээр энээн тухай соносхогдоо. Тиихэдээ Бонной бундестаг онсо хуули гаргаха аргатай болобо. Нүхэсэhэн партинуудай хүтэлбэрилэгшэд демократ[...] линуудые парламен[...] hарлалгада гараха[...] дестагаар дамжуул[...] ха hанаатай. Онсо [...] тухай асуудалаар СДП[...] партинуудай хоор[...] Баруун Германи[...] нюуса далдаар хэ[...] Эдэнэрэй хэлсээн [...] шон байдалда үнгэ[...] дэхын тула ХДС/ХС[...] лэгшэд социалис-д[...] ажаглалтануудые ан[...] гэжэ онсо хуули[...] ригшад мэдүүлнэ.

Индира Гандиин мэдүүлгэ

ДЕЛИ, апрелиин 5. (ТАСС). Мартин Лютер Кингын алагдаhантай дашарамдуулан, Индиин Премьер-Министр Индира Ганди Индиин парламентын арадай палата дээрэ мэдүүлгэ хэбэ. «Эб найрамдалай түшэг болоhон суута американецые» хара хүсэнүүд үгы хэбэ гэжэ тэрэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. Арадай палата минутын туршада абяагүй байжа, американецуудай граждан эрхын түлөө тэмсэлшын дурасхаалые тэмдэглээ.

Расистнуудай гэмтэ хэрэг

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 5. (ТАСС). Доктор Мартин Лютер Кинг алагдаа гэhэн мэдээн Холбоото Штадууд дотор сахилгаан мэтэ түргөөр тараа. Негрнүүдэй эгээл олоороо ажаhуудаг Нью-Йоркын Гарлем район үй гашуудалда эзэлэгдэнхэй. Эдэнэр радиогой тусхай мэдээсэлые гүн ехэ шаналалтайгаар, толгойгоо ганхуулан байжа шагнаба. Гарлемэй, Бруклинэй түб үйлсэнүүдые полициинхид тэрэ дары бүhэлэн хаагаа гэжэ ТАСС-ай тусхай корреспондент А. Прошин мэдээсэбэ.

Кинг алагдаа гэhэн hураг Америкын бусадшье городуудтахи негрнүүдэй геттонүүдые доhолгоо. Тэдэнэр эрид шууд буруушаалгаяа уур сухалтайгаар мэдүүлнэ. Негрнүүд полициинхидые шулуугаар, хооhон шэлнүүдээр, шорой шохой хэдэг корзинануудаар шэдэнэ гэжэ Бирмингемhээ (Алабама штат) абтаhан телеграмма соо хэлэгдэнэ. Майами-Бичдэ (Флорида штат) негрнүүдэй бүhалгаан эхилээ гэжэ корреспондент бэшэнэ.

Ксенья Федоровна Кириенко Улаан-Үдын ТЭЦ-тэ гушан жэлэй туршада хүдэлнэ. Энэ хүмнай турбинануудай машинист байhан, мүнөө слесареэр ажаллана. Олон жэлэй туршада бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлhэнэй түлөө үндэр шагналда хүртөө. Үбсүүндэнь Ленинэй орден яларна. Зураг дээрэ: К. Ф. Кириенко (тэгэндэнь) таhагай инженер В. И. Шестакова кадрнуудай таhагай инспектор О. В. Местенко хоёртой хөөрэлдэжэ байна.

П. БУРМАКИНАЙ фото.